

Reactie Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) op internetconsultatie van de *Wet internationalisering in balans*
Internationalisering van het hoger onderwijs is volgens het ISO van grote waarde. Daarbij benadrukt het ISO dat zij voor brede toegankelijkheid van het hoger onderwijs is. Tegelijkertijd ziet het ISO dat de toestroom van internationale studenten de kwaliteit van het onderwijs onder druk zet. In dat licht begrijpt het ISO dat minister Dijkgraaf maatregelen neemt om de internationale studentenstromen in het hoger onderwijs te beheersen.

Centrale regievoering

Het ISO ziet het inrichten van een onafhankelijk regieorgaan als een positieve ontwikkeling en juicht het voorstel toe om op nationaal niveau breder regie te voeren op de aangekondigde maatregelen. [Het ISO trekt dezelfde conclusie als de minister dat de autonome besluitvorming van hoger onderwijsinstellingen een aantal ontstane knelpunten niet kan oplossen.](#) Daarbij is duidelijk dat de toestroom van internationale studenten onevenredig is, waarbij vooral universiteiten in de Randstad last ondervinden van deze toestroom. Tegelijkertijd is er bij hogescholen binnen de Randstad en onderwijsinstellingen buiten de Randstad juist behoefte aan extra internationaal talent. Met een centraal regieorgaan kan een betere balans worden gevonden in het aantal internationale studenten tussen hogescholen en universiteiten binnen- en buiten de Randstad. [Wel pleit het ISO dat de centrale regievoering in samenspraak gaat met de medezeggenschap.](#)

Capaciteitsfixi

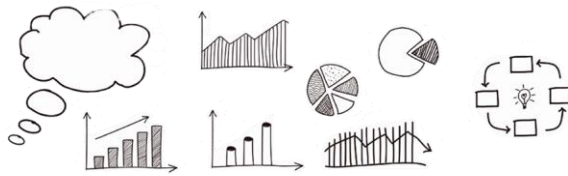
In het wetsvoorstel worden twee verschillende capaciteitsfixi genoemd: een capaciteitsfixus op anderstalige trajecten en een noodcapaciteitsfixus. Het ISO is in de basis tegen capaciteitsfixi, maar erkent dat deze op dit moment nodig zijn om de toestroom van internationale studenten te kunnen controleren. Een capaciteitsfixus op anderstalige trajecten kan de toegankelijkheid voor Nederlandse studenten waarborgen, terwijl de toestroom van internationale studenten wordt beheerst. [Wel wil het ISO waken voor mogelijke andere doeleinden van deze capaciteitsfixus.](#) Bijvoorbeeld het exclusiever maken van een anderstalig traject. De voorgestelde noodcapaciteitsfixus geeft instellingen de mogelijkheid om bij explosieve groei tijdelijk een rem te plaatsen op de instroom van niet-EER studenten. Het ISO is van mening dat deze capaciteitsfixus alleen in noodgevallen mag worden ingezet. Ook onderschrijft het ISO dat de noodcapaciteitsfixus ingevoerd mag worden voor de periode van één studiejaar. [Het ISO is dan ook verheugd dat dit in het wetsvoorstel beschreven staat.](#) De capaciteitsfixi moeten ook altijd wetenschappelijk onderbouwd worden en in samenspraak met de medezeggenschap worden ingesteld.

Taal

Er worden voorstellen gedaan om de Nederlandse taalvaardigheid bij internationale studenten te vergroten. Het bevorderen van de Nederlandse taalvaardigheid onder internationale studenten biedt volgens het ISO kansen, mits goed ingericht. In het wetsvoorstel staat beschreven dat instellingen de vrijheid houden hoe ze de taalvaardigheid van studenten willen bevorderen. [Het ISO zou graag zien dat onderwijsinstellingen Nederlandse taallessen beschikbaar stellen aan internationale studenten, zodat de binding met Nederland vergroot kan worden. Ook herkennen wij ons in de inspanningsplicht die wordt voorgesteld.](#)

Wijze van werving

Hogescholen en universiteiten ervaren een financiële prikkel om zo veel mogelijk studenten binnen te halen. In het bestuursakkoord van 2022 zijn afspraken gemaakt met instellingen over het beter beheersen van de instroom van internationale studenten. Met name met betrekking tot de internationale wervingsactiviteiten vindt het ISO het belangrijk dat onderwijsinstellingen zich aan de afspraken houden. Daarentegen verschilt de behoefte tot

werving van internationale studenten zeer per instelling, regio en sector. [Het is volgens het ISO daarom belangrijk dat met zowel sectorale als regionale verschillen rekening wordt gehouden.](#)

De voordelen van internationalisering beter benutten

De minister benoemt de noodzaak om uitgaande mobiliteit te vergroten om de scheve verhouding tussen inkomende en uitgaande studenten recht te trekken. [Het ISO ondersteunt deze boodschap.](#)